

ULVILAN

YRITTÄJYYYS- KASVATUS- SUUNNITELMA

Opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat

ULVILAN YRITTÄJYYSKASVATUSSUUNNITELMA

1 Yrittäjyyskasvatuksen yleiset linjaukset

Yrittäjyyskasvatus on lapsille ja nuorille suunnattua kasvatusta, jonka tavoitteena on edistää myönteistä asennetta yrittäjyyteen, harjoittaa ja lisätä yrittäjyyteen liittyviä valmiuksia ja kehittää yrittäjämäistä toimintakulttuuria. Yrittäjyyskasvatuksen tehtävänä on tukea omien vahvuuksien löytämistä ja hyödyntämistä, taitojen kehittämistä, mahdollisuuksien kokeilemistä ja näihin tarttumista, riskien ottamista, oivaltamista ja keksimistä ja itseluottamuksen vahvistamista. Yrittäjyyskasvatus valmistaa koulun jälkeisen elämän haasteista ja työelämän muutoksista selviytymiseen luoden näin hyvinvointia paitsi yksilölle myös yhteiskunnalle. Yrittäjyyskasvatus luo valmiuksia ja kannustaa yrittäjyyteen, mutta tavoitteena ei ole, että kaikista tulisi yrittäjiä.

Yrittäjyyskasvatus edistää opetussuunnitelmien tavoitteita tukemalla opiskelijoita oman elämän valinnoissa ja omannäköisen tulevaisuuden rakentamisessa, omien vahvuuksien hyödyntämisessä ja työelämätaitojen harjoittelemisessa. Yrittäjyyskasvatus ei ole yksittäinen oppiaine vaan työväline, joka tukee opiskelijoiden kasvatusta läpileikkaavana kaikessa opetuksessa. Yrittäjyyskasvatuksen keskeisenä tavoitteena on kehittää kokonaisvaltaisesti nuorten ja lasten oman elämän hallintaa ja yrittäjämäisiä taitoja ja asennetta.

Yrittäjyyskasvatuksen keskeisiä toimintamuotoja ovat tekemällä oppiminen, ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen, projektioppiminen, omien vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen ja yhteistyö koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kuten työelämän, paikallisten yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa.

2 Yrittäjyyskasvatuksen toteutuksen lähtökohdat Ulvilan kaupungissa

Yrittäjyyskasvatus tukee myönteistä asennetta yrittäjyyteen, lisää yrittäjyyteen liittyviä valmiuksia ja kehittää yrittäjämäistä toimintakulttuuria. Tavoitteena on tukea yrittäjyyttä yhteiskunnassa, mutta vahvistaa myös jokaisen opiskelijan työelämässä tarvitsemia taitoja läpi koulutaipaleen. Työelämä, ammatit ja työn luonne muuttuvat, joten paikallisessa opetussuunnitelmatyössä onkin tärkeä varmistaa yrittäjyyskasvatuksen toteutuminen. Suunnitelmallisen yrittäjyyskasvatuksen avulla varmistetaan kaikkien koululaisten yhdenvertaiset mahdollisuudet näiden taitojen vahvistamiseen ja tuetaan myös oppilaitoksen yrittäjämäistä toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa.

Ulvilan yrittäjyyskasvatussuunnitelman pohjana on Satakunnan yrittäjyyskasvatuksen strategia. Yrittäjyyskasvatustyön tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten valmiuksia sellaisiksi, että he pärjäävät tulevaisuuden työelämässä - oli se millainen tahansa. Onnistunut yrittäjyyskasvatustyö

edellyttää yhteistä tahtotilaa kaikilta maakunnan toimijoilta. Yhteistyön ja vahvan toimijoiden verkoston tavoitteena on huolehtia, että jokainen satakuntalainen lapsi ja nuori löytäisi oman paikkansa tulevaisuuden työelämässä.

Satakunnan yrittäjyyskasvatusstrategian 2023-2025 tavoitteet ovat:

1) Yrittäjyyskasvatuksella elinvoimaa

Yrittäjyyskasvatuksella tuetaan lasten polkujen löytymistä tukemalla omien vahvuuksien löytämistä sekä osaamisen kehittymistä. Paikallisen työelämäyhteistyön avulla voimme tehdä näkyväksi lapsille ja nuorille työelämän tarjoamia monipuolisia mahdollisuuksia ja innostaa heitä näkemään tulevaisuutensa maakunnassa.

2) Satakunnan yrittäjyyskasvatusverkoston rakentaminen ja kehittäminen

Aktiivinen ja osallistuva verkosto tukee ja mahdollistaa yrittäjyyskasvatustyön tekemistä. Verkosto jakaa osaamistaan, yhdistää toimijoita sekä ylläpitää ja vahvistaa hyviä käytänteitä

3) Suunnitelmallinen yrittäjyyskasvatustyö toteutuu koko Satakunnassa

Verkoston tehtävänä on seurata yrittäjyyskasvatustyön toteutumista koko Satakunnan alueella. Toimintaa suunnitellaan yhteistyössä sekä mitataan ja arvioidaan säännöllisesti. Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla mahdollisuus päästä osaksi yrittäjyyskasvatustyötä.

Ulvilaa edustavat Satakunnan yrittäjyyskasvatusverkostossa Heikki Kaplas, Hanna Savolainen ja Henna Lehtilä. Satakunnan yrittäjyyskasvatusstrategian pohjalta kaupungin oma työryhmä on laatinut tarkennetun suunnitelman esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyönä. Suunnitelma luo jatkumon yrittäjyyskasvatuksen poluksi esiopetuksesta perusopetuksen jälkeisiin opintoihin saakka. Suunnitelmaan on kirjattu esiopetuksen ja eri kouluasteiden yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen valitut sisällöt ja menetelmät.

Ulvilan kaupungissa yrittäjyyskasvatustyötä toteutetaan yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa, joiden edustajia on ollut mukana myös suunnitelman laatimisessa. Yhteistyötä suunnitelman laatimisessa, toiminnan tavoitteiden asettamisessa, materiaalien valinnassa, käytännön kokemusten hyödyntämisessä, toiminnan kehittämisessä ja arvioinnissa on tehty ja tehdään myös alueellisten ja valtakunnallisten yrittäjyystoimijoiden (YES, Nuorten yrittäjyys ja talous NYT) kanssa.

Ulvilan kaupungin yrittäjyyskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön lukuvuoden 2021 - 2022 alkaessa. Toteuttamisen ohjaamisesta vastaavat yrittäjyysuunnitelmatyöryhmän jäsenet, jotka vastaavat myös suunnitelman esittelystä opetuksen eri asteilla. Suunnitelman toteuttamista tukemaan jokainen yksikkö valitsi lisäksi oman yrittäjyyskasvatusvastaavan, joka vastaa oman yksikkönsä yrittäjyyskasvatuksen toteutuksen valmisteluista ja toimii tarvittaessa yhteyshenkilönä yrittäjyystyöryhmään ja paikallisten yrittäjien edustajiin. Suunnitelma päivitettiin ohjelmamuutosten myötä ja muutettu suunnitelma otetaan käyttöön lukuvuodeksi 2024-2025.

Uvilan yrittäjät ovat valinneet omat edustajansa yhteistyöhön eri kouluasteiden kanssa. Yhteistyön muotoja ja aikatauluja suunnitellaan pääasiassa oman kouluasteen edustajan kanssa.

Uvilan yrittäjien yrityskummit 2024-2025 ovat:

Varhaiskasvatus: Artturi Kujakanto

Peruskoulun alaluokat: Joonas Mannonen

Peruskoulun yläluokat: Mikko Ruohola

Lukio: Krista Vääräkoski

Ammatillinen koulutus: Arttu Mäkeläinen

Yhteistyötä ja lukuvuoden painotuksia arvioidaan myös yhteisesti yrittäjyyskummien ja yrittäjyyskasvatuksen vastuuhenkilöiden kanssa aina lukuvuoden päätteeksi ja samalla luodaan suuntaviivoja seuraavalle lukuvuodelle.

3 Toiminnan tavoitteet, sisällöt ja toteutustavat kouluasteittain

Uvilan yrittäjyyskasvatuksen suunnitelma on laadittu Satakunnan yrittäjyyskasvatusstrategian pohjalta.

Satakunnan yrittäjyyskasvatusstrategiaan 2023-2025 voi tutustua täällä:

[Yrittäjyyskasvatusstrategia 2023-2025](#)

3.1. Esiopetus

Uvilan esiopetus aloittaa Nuorten yrittäjyys ja talous -ohjelmien jatkumon, jossa yrittäjyyskasvatuksen sisältöjä toteutetaan läpi peruskoulun aina lukioon ja ammatilliseen oppilaitokseen asti.

Esiopetukseen on valittu Meidän perheemme -ohjelma, jonka jokainen esioppilas suorittaa esiopetusvuoden aikana.

Meidän perheemme -ohjelma

Meidän perheemme -ohjelma on jaettu neljän teeman kokonaisuuteen käsittäen erilaisten perheiden, ammattien ja rahankäytön ymmärtämisen:

1. Perheemme

· Lapset tutustuvat Meidän perheemme -materiaalin perheisiin sekä perheenjäsenten ammatteihin. Yhdessä pohditaan myös omaa perhettä. Tavoitteena on ajattelun ja oppimisen taidot.

2. Perheemme erilaiset työt ja ammatit

· Lasten kanssa tutustutaan eri ammatteihin ja pohditaan omien perheenjäsenten ammatteja sekä mietitään omaa toiveammattia. Tavoitteena on vuorovaikutustaitojen harjoittelu, kyky ilmaista itseä ja ymmärtää muita.

3. Perheemme tarpeet ja toiveet

· Lapset pohtivat tarpeiden ja toiveiden eroa ja kokeilevat asioiden asettamista tärkeysjärjestykseen. Tavoitteena on itsestä huolehtiminen ja arjen taidot sekä valintojen tekeminen kestävän elämäntavan mukaan.

4. Perheemme ostoksilla – miten rahaa käytetään?

· Lapset oppivat, että hankinnoista täytyy maksaa. Välillä on tehtävä valintoja ja laittaa asiat tärkeysjärjestykseen. Tavoitteena on osallistuminen ja vaikuttaminen ja näiden taitojen tukeminen.

Ohjelman teemat kehittävät laaja-alaista osaamista ja vahvistavat yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Tavoitteena on edistää oppimista sekä auttaa oivaltamaan oman toiminnan, toisten ihmisten sekä ympäröivän yhteiskunnan vaikutuksia.

Jokainen esiopetusyksikkö tilaa maksuttomat materiaalit sivustolta [Meidän perheemme - NYT \(nuortenny.fi\)](https://nuortenny.fi). Meidän perheemme ohjelma on viimeistä kertaa käytettävissä lukuvuonna 2024-2025. Meidän perheemme-materiaali on kattava ja opettajan oppaassa on kerrottu eri teemojen tavoitteet, materiaalit ja sisällöt. Oppaassa on ohjeita ja vinkkejä teeman käsittelyyn lapsiryhmän kanssa. Jokaisella lapsella on oma Meidän perheemme-työvihko, jota täytetään ohjelman kuluessa.

Ohjelman toimintatavan, toteutuksen sekä aikataulutuksen saa jokainen esiopetusryhmä/varhaiskasvatuksen yksikkö päättää itselleen sopivalla tavalla. Kriteerinä on, että esiopetusvuoden aikana Meidän perheemme -ohjelma on käyty läpi esioppilaiden kanssa. Lopuksi kaikki esioppilaat saavat materiaalin mukana tulevat diplomit ohjelman suorittamisesta.

3.2. Perusopetuksen luokat 1-6

Ulvilan Perusopetuksen vuosiluokilla 1-6 yrittäjyyskasvatuksen tavoitteita toteutetaan seuraavasti:

1. Projektityö- ja esiintymistaitoja vahvistetaan valittujen ohjelmien kautta. Vuosittaisten luokka-asteteemojen yhteydessä pyritään koulujen välisen yhteistyöhön ja valinnaisia teemoja suunnitellaan yhteistyössä vuosittain. Yhteistyötä pyritään tekemään myös eri kouluasteiden kanssa lukuvuosittain suunnitellen, esim. NY-leirit.
2. Yrittäjyyskasvatuksen yhteistyötä toteutetaan ja suunnitellaan Ulvilan yrittäjien yrityskummien kanssa kouluasteittain ja lukuvuosittaisten painotusten yhteydessä. Yrittäjyyden teema huomioidaan vuosittain alakouluissa myös Yrittäjien päivänä 5.9. aamunavauksilla, päivän teemaan sopivien materiaalien avulla tai yhteistyöllä paikallisten yrittäjien kanssa. Päivän huomioimista suunnitellaan yhdessä alakoulujen yrittäjyysvastaavien kanssa.
3. Yrittäjyyskasvatuksen opetuksessa jatketaan esiopetuksessa aloitettujen NYT-ohjelmien sarjaa luokka-asteille määriteltyjen tai valinnaisten materiaalien kautta:

NYT-ohjelmat tukevat OPSin tavoitteita:

- Kehittävät tärkeitä tulevaisuuden taitoja
- Ehkäisevät eriarvoistumista ja lisäävät koulutuksellista tasa-arvoa tuomalla kodit ja lähiympäristön mukaan projekteihin ja tukemalla positiivisen minäkuvan kasvua koulupolun eri vaiheissa
- Tukevat monialaisuuden toteutumista toiminnallisilla työtavoilla ja oppiaineiden yhteistyöllä
- Ohjaavat tavoitteellisen laaja-alaisen osaamisen harjoitteluun

L1: Luova ja oivaltava ajattelu sekä yhteisöllinen oppiminen

L2: Itsetuntemus ja esiintyminen

L3: Ajanhallinta ja hyvinvointi

L4: Itseilmaisu ja viestintä

L5: TVT-taidot tiedonhaussa ja tiedon tuottamisessa

L6: Yrittäjämäinen toimintatapa ja työelämätaidot

L7: Vastuullinen päätöksenteko ja tulevaisuusvaihtoehdot

Koulujen yrittäjyyskasvatusvastaavat opastavat ja vastaavat valmiiden materiaalien hankinnasta tai hankinnat suoritetaan yhteistilauksena alakoulujen kesken. Materiaalihankinnat sovitaan lukukauden alkaessa ja yrittäjyyskasvatusvastaavat perehdytetään materiaalien käyttöönottoon ja näiden opastukseen. Tulevina lukuvuosina tieto siirtyy ja teemoihin perehdyttäminen toteutuu myös koulun sisällä.

1-3.luokat

Vuosiluokkien 1-3 aikana vahvistetaan esiopetuksen painotuksena harjoitettuja vuorovaikutustaitoja. Yhteisenä ohjelmalla toteutettu Minä+sinä=me ohjelma poistuu lukuvuonna 2024-2025 ja korvataan suunnitelmassa mahdollisesti uudella ohjelmalla myöhemmin.

4.luokka

4. luokan aikana kaikki kaupungin 4.luokkalaiset suorittavat Meidän yhteiskuntamme –ohjelman, joka on viimeistä kertaa käytettävissä lukuvuonna 2024-2025. Lukuvuoden jälkeen käyttöön otetaan korvaava ohjelma Mun elämä, mun vastuu. Luokka-asteiden opettajat koulutetaan uuden ohjelman käyttöön vaihdon jälkeen. Lukuvuonna 2024-2025 ei vanhan ohjelman tiimoilta erillistä koulutusta järjestetä. Ohjelma toimii hyvänä aloituksena yhteiskuntaopin opintoihin, mutta ohjelman voi toteuttaa myös omavalintaisena ajankohtana lukuvuoden aikana.

2024-2025

Meidän yhteiskuntamme

Ohjelmassa tutustutaan innostavasti ympärillä toimivan yhteiskunnan arkeen!

Ohjelma kannustaa lapsia tutustumaan niin oman lähiympäristön toimintaan, eri ammatteihin, päätöksentekoon kuin talouden kiertokulkuun – tekemällä oppien. Ohjelman aikana lapsia rohkaistaan toimimaan yhteistyössä muiden oppilaiden sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ohjelma soveltuu mainiosti muun muassa yhteiskuntaopin, matematiikan sekä kuvaamataidon oppitunneille.

2025-2026 alkaen

Mun vastuu, mun elämä

Mun elämä, mun vastuu on opetussuunnitelmaan perustuva, viiden oppitunnin oppimiskokonaisuus, jossa käsitellään vastuullista toimintaa eri näkökulmista. Oppituntien aikana oppilaat tutustuvat yhteiskunnan toimintaan, rohkaistuvat toimimaan vastuullisesti aktiivisena osana yhteiskuntaa, oppivat oman talouden hallintaa, hahmottavat yritysten toimintaan liittyviä käsitteitä sekä harjoittelevat ympäristön kannalta kestäväällä tavalla toimimista. Oppituntien aiheet sidotaan oppilaille tuttuihin tilanteisiin ja ympäristöihin.

Ohjelmatilaukset ja lisätietoa ohjelmasta sivustolta

[Meidän yhteiskuntamme - NYT \(nuortennyt.fi\)](#)

Mun elämä, mun vastuu - NYT (nuortennyt.fi)

5-6.luokat

5.-6.luokkien aikana yrittäjyyskasvatusta toteutetaan valinnaisten teemojen avulla. Alakoulun ylempien vuosien aikana:

- Laajennetaan yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa
- Kaikki Ulvilan 6.luokkalaiset osallistuvat NYT Yrityskylään Porissa
- Vapaaehtoisena teemana suositellaan NYT yrityssankari-ohjelmaa, joka korvaa aiemman pikkuyrittäjät ohjelman

Kaupungin yhteiset teemat valitaan ja suunnitellaan seuraavaksi lukuvuodeksi yrittäjyyskasvatuksen työryhmän kanssa ja tuodaan tiedoksi yrittäjyyskasvatusvastaavien välityksellä. Teemojen valinnassa huomioidaan taloudelliset tekijät, vuosittaiset painopistealueet ja muut vaikuttavat tekijät.

Vuosittaisten teemojen lisäksi yrittäjyyskasvatusta voidaan toteuttaa leirikouluprojektien, teemaviikkojen ja valinnaisten lisäohjelmien kautta.

5-6.luokkien aikana yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa laajennetaan valinnaisten projektien mukaisesti. Yhteistyötä voidaan tehdä leirikouluhankkeiden ja Yrityssankari- ja Yrityskylä-ohjelmien avulla. Yhteistyötä suunnitellaan yrityskummien ja yrittäjyysvastaavien kanssa lukuvuosittain.

3.3. Perusopetuksen luokat 7-9

ULVILAN YHTEISKOULUN YRITTÄJYYSKASVATUKSEN VUOSIKELLO

	7. lk	8. lk	9. lk	VUOSILUOKKIIN SITOUTUMATON
SYYSLUKU- KAUSI			<ul style="list-style-type: none"> • TET-HARJOITTELU • YHTEISKUNTAOPIN OPPISÄLLÖT (OPS) 	
KEVÄTLUKU- KAUSI	<ul style="list-style-type: none"> • TET-HARJOITTELU 	<ul style="list-style-type: none"> • TET-HARJOITTELU 	<ul style="list-style-type: none"> • YRITYSKYLÄ • TALOUSTAITOKISA • YHTEISKUNTAOPIN OPPISÄLLÖT (OPS) 	
EI SIDOTTUA AJANKOHTAA	<ul style="list-style-type: none"> • OPINTO-OHJAUKSEN OPPISÄLLÖT (OPS) 	<ul style="list-style-type: none"> • OPINTO-OHJAUKSEN OPPISÄLLÖT (OPS) 	<ul style="list-style-type: none"> • OPINTO-OHJAUKSEN JA YHTEISKUNTAOPIN OPPISÄLLÖT (OPS) 	<ul style="list-style-type: none"> • MONIALAISET OPINNOT: työelämä- ja taloustaidot • KOULUYHTEISTYÖ ULVILAN YRITTÄJIEN KANSSA

				<ul style="list-style-type: none"> • YRITTÄJÄMÄISTEN TAITOJEN HARJOITTELU ERI OPPIAINEISSA OPETUSSUUNNITELMAN MUKAISESTI • MAHDOLLISESTI YLÄKOULUUN SUUNNATUJEN NY-OHJELMIEN TOTEUTUS VALINNAISAI-NEISSA
--	--	--	--	--

Kaikkien oppiaineiden sisällöissä ja tavoitteissa otetaan huomioon työelämä- ja yrittäjyyskasvatus, kuten esimerkiksi kansalaistaidot, tulevaisuudessa tarvittava asenne, työelämäosaaminen sekä omien taitojen ja vahvuuksien tunnistaminen. Tarkemmat kuvaukset eri oppiaineiden tavoitteista ja sisällöistä löytyvät Ulvilan yhteiskoulun opetussuunnitelmasta.

3.4. Lukio

Ulvilan lukiossa tarjotaan yrittäjyyskursseja valinnaisina teemaopintoina:

vuosikurssi	syyslukukausi	kevätlukukausi
1. vuosi	Asenteella eteenpäin 2op.	Vuosi yrittäjänä alkaa 4op.
	yrittäjävierailu	oman yrityksen perustaminen
	pieni tapahtuma	messut
	mahdollisesti NY 24h-leiri/Minicamp	
2. vuosi	Vuosi yrittäjänä jatkuu	Teoriaa ja toimintaa 2op.
	yrityksen pyörittäminen jatkuu	teoriaopintoja
	ohjaajina 1. vuoden opiskelijoille	projekti (esim. tapahtuma koko koululle)
	yrityksen lopettaminen	yrittäjävierailu(ja)
	Yrittäjän päivän järjestely	leiri alakoululaisille/yrityskerhossa apuna
3. vuosi	Yrittäjyyden tutkielmakurssi 2op.	
	Tutkimusprojekti, joka suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä paikallisten yrittäjien kanssa	

Kaikkien oppiaineiden sisällöissä ja tavoitteissa huomioidaan työelämätaidot ja yrittäjyys. Tarkemmat kuvaukset ja laaja-alaisen osaamisen alueet löytyvät Ulvilan lukion opetussuunnitelmasta.

Lisäksi vuosittain 5.9. Yrittäjän päivänä paikallinen yrittäjä käy kertomassa lukiolaisille yrityksestään ja urastaan. Kevätlukukaudella järjestetään tapahtuma, jossa on tarjolla kesätyöinfoa ja yrittäjä

kertomassa lukiolaisille työnantajan näkökulmasta, mitä työntekijältä edellytetään ja toivotaan. Voidaan hyödyntää myös Satakunnan YES-keskuksen aluepäällikön (Ronja Niemen) tarjoamia työpajoja ja emill-sovelluksesta löytyvää Jekku-työkalua. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä muiden toisen asteen oppilaitosten, SAMK:in ja Porin Yliopistokeskuksen kanssa.

Kevätlukukaudella voidaan aikataulujen salliessa vaihtoehtoisesti järjestää myös puolikas/kokonainen projektiviikko ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille. Sen teema ja toteutus voi vaihdella vuosittain. Alla esimerkkejä:

Ykköset yrityksiin!

- helmi-maaliskuussa (ei yhtä aikaa kasien TET-viikon kanssa)
- 2-3 päivän TET yrityksessä, 1-2 päivää esitysmateriaalin (video, power point tms.) tuottaminen, 1 tunti-1 päivä kokemusten läpikäyminen ro-ryhmittäin
- opiskelija etsii paikan pääsääntöisesti itse itseään kiinnostavalta alalta pitäen mielessä kesätyöt tai jo mahdolliset urahaaveet
- Ulvilan Yrittäjiltä apua paikan löytämisessä tarvittaessa (ovat kartoittaneet jäsenkyselyssä halukkuutta ottaa työelämään tutustujia vastaan)
- YES apuna tarvittaessa, jos esim. haussa paikka, jonne ei ole niin helppo päästä tai sopivaa ei löydy
- työkaluksi esim. Forms-lomake, jolle saadaan kartoitettua paikkatilanne sovittuun päivään mennessä ja sen jälkeen lähetettyä avunpyynnöt/toiveet eteenpäin
- tavoitteena tutustuminen työelämään, yrittäjyyden mahdollisuuksiin tutustuminen ja sen avulla yrittäjyyden siementen kylväminen, myös paikallisten yritysten tunnetuksi tekeminen, yhteistyötaitojen parantaminen sekä digitaitojen soveltaminen
- tuotettava materiaali olisi ylä- ja alakoululaisten käytettävissä ja auttaisi heitä tutustumaan paikallisiin yrityksiin ja työelämään; ajatuksena voisi olla esim. karttaan qr-koodilla upotettavat kohteet
- materiaalin teema voisi vaihdella vuosittain, esim. yritysesittely, uratarina, työntekijät yrityksessä, vastuullisuus, yrityksen mahdollisuudet ja uhat
- mahdollisuuksien mukaan kaikki opettajat 1-2 päivää OPE-TETissä, jotta tulee omaakin työelämätietoutta päivitettyä tai ainakin ryhmänohjaajat käymässä joissakin oman ryhmän opiskelijoiden TET-paikoissa kannustamassa ja oppimassa

Kakkoset julkiselle ja/tai kolmannelle sektorille

- helmi-maaliskuussa (ei yhtä aikaa kasien TET-viikon kanssa)
- 2-3 päivän TET kunnassa, seurakunnassa, järjestössä, 1-2 päivää esitysmateriaalin (video, power point tms.) tuottaminen, 1 tunti-1 päivä kokemusten läpikäyminen ro-ryhmittäin
- opiskelija etsii paikan pääsääntöisesti itse itseään kiinnostavalta alalta pitäen mielessä kesätyöt tai jo mahdolliset urahaaveet
- tarvittaessa apua kaupungilta paikan löytymiseen
- tavoitteena tutustuminen työelämään, julkisen sektorin ymmärtäminen merkittävänä työnantajana, tutustuminen kolmannen sektorin tarjoamiin mahdollisuuksiin, yhteistyötaitojen parantaminen, digitaitojen soveltaminen
- tuotettava materiaali voisi olla ylä- ja alakoululaisten käytettävissä, auttaisi heitä tutustumaan paikallisiin järjestöihin ja julkisen sektorin työpaikkoihin
- materiaalin teema voisi vaihdella vuosittain, esim. työpaikan/järjestön yleisesittely, uratarinat, vastuullisuus, mahdollisuudet ja uhat kyseisellä sektorilla, vapaaehtoistyön merkitys

Viikko hyväntekeväisyydelle

- helmi-maaliskuussa (ei yhtä aikaa kasien TET-viikon kanssa)

-½ päivää eri paikoista edustaja kertomaan, millaiselle tekemiselle olisi tilausta (päiväkodit, vanhainkodit, järjestöt...), 1½ päivää suunnittelua ryhmänohjaus ryhmittäin/pienemmissä porukoissa, 2 päivän tempaus eri paikoissa, 1 päivä kokemusten läpikäymistä ro-ryhmittäin -tavoitteena ymmärtää vapaaehtoistyön merkitys, vähentää omaan napaan tuijottamista, lisätä suvaitsevaisuutta ja parantaa yhteistyötaitoja

3.5. Ammatillinen koulutus

Kaikille perustutkinto-opiskelijoille pakollisena opintona on Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta (1 osp) ensimmäisen lukuvuoden aikana. Näissä opinnoissa opiskelija pääsee tutustumaan yrittäjyyden perusasioihin ja erityisesti yrittäjämäiseen toimintatapaan. Tämä kuuluu yhteisen tutkinnon osiin. (Ehdotettu on valinnaisiin myös yrittäjyyskoulutusta.)

Nuori Yrittäjyys -toiminta (NY). Nuorilla on mahdollisuus valita perustutkinnoissa Yrittäjämäinen toiminta 15 osp tutkinnon osa, joka toteutetaan Ny-toimintana.

Aloittavan yrittäjän koulutus (Yritystoiminnan suunnittelu 15 osp) on tarkoitettu kaikille yrittäjyyttä suunnitteleville ja yrittäjyydestä kiinnostuneille. Tämä on alueellamme hyväksytty starttirahan hakemisen edellytyksenä. Koulutus on mahdollista toteuttaa kokonaan verkko-opintoina tai sitten esim. iltakoulutuksena Sataedun yksiköissä tai ryhmän kokoavilla paikkakunnilla.

Yrittäjän ammattitutkinto. Tämä koulutus on suunnattu erityisesti yrityksen jo perustaneille. He voivat kehittää yrityksensä toimintaa koulutuksen aikana ja saavat siihen vertaistukea ryhmän muilta yrittäjiltä ja henkilökohtaista ohjausta vastuopettajalta.

Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto. Tämä koulutus soveltuu yrittäjille, joilla on ollut oma yritys jo pidempään. He voivat hakea uusia suuntia yritystoimintansa kehittämiseen ja saada vahvistusta yritystoiminnan strategiseen johtamiseen.

Lisäksi meillä on tarjolla uraohjaamo, joka toimii Sataedun eri yksiköissä. Uraohjaamosta saa myös yrittäjäneuvontaa. Opiskelijat voivat myös liittyä Satapro-osuuskuntaan ja aloittaa yritystoimintaansa pienimuotoisemmin.

LÄHTEET JA LISÄTIETOA:

www.yesverkosto.fi

<https://www.prizz.fi/yrityspalvelut/yritysjyvden-edistaminen.html>

[Nuorten yrittäjyys ja talous NYT - Uusia taitoja ja rohkeutta kokeilla \(nuortenny.fi\)](http://www.nuortenny.fi)